

จดหมายข่าว

เพื่อการเตือนภัย ด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน
ระบบการจัดการและการเตือนภัย

สำรวจ มอก.9999 จาก ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา ที่ยั่งยืน

ปีที่ 15 ฉบับที่ 135 เดือนกุมภาพันธ์ 2568

วันรับรองระบบงานโลก 2568 กับการเสริมพลัง SMES
วันสิ่งแวดล้อมโลก 2568 “ช่วยกันยุติมลพิษจากพลาสติก
ถึงเวลาขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลด้วยมาตรฐาน ISO

ISSN 2228-9925

จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐานระบบการจัดการและการเตือนภัย

กอง บก. ขอกล่าวสวัสดิ์ท่านผู้อ่าน “จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน” สำหรับบทความที่น่าสนใจประจำเดือนมิถุนายน 2568 ที่มาจาก INTELLIGENCE UNIT ได้สรุปบทวิเคราะห์หัวข้อรับรองระบบงานโลก 2568 กับการเสริมพลัง SMEs และวันสิ่งแวดล้อมโลก 2568 “ช่วยกันยุติมลพิษจากพลาสติก” STANDARD WARNING ได้แก่ สำรว่า มอก.9999 จากศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และ ถึงเวลาขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลด้วยมาตรฐาน ISO สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการสร้างระบบข้อมูลและองค์ความรู้ ด้านมาตรฐานระบบการจัดการ และการเตือนภัย หรือ Intelligence Unit

กอง บก.

ปีที่ 15 ฉบับที่ 135 เดือนมิถุนายน 2568

Management System Certification Institute (Thailand): MASCI
1025, 11th 18th Floor, Yakult Building,
Phaholyothin Road, Phayathai, Phayathai, Bangkok
10400, Thailand
Tel. (+662) 617-1727-36 Fax. (+662) 617-1708
www.masci.or.th

วันรับรองระบบงานโลก 2568 กับการเสริมพลัง SMEs

แม้ว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จะมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกในการเป็นรากฐานของการสร้างงานและการเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศต่างๆ ทั่วโลก แต่ SMEs จำนวนไม่น้อยยังคงเผชิญกับความท้าทายต่างๆ ที่ซับซ้อน ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรอันจำกัด การแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น หรืออุปสรรคในการเข้าถึงตลาดใหม่ๆ จะมีเครื่องมือใดที่สามารถเปลี่ยนความท้าทายเหล่านั้นให้กลายเป็นจุดแข็งได้ คำตอบอยู่ที่ “การประเมินความสอดคล้องที่ได้รับการรับรอง” นั่นเอง

วันรับรองระบบงานโลกคือจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง

วันที่ 9 มิถุนายน 2568 เป็นวันที่องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (IAF) และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (ILAC) ส่งข้อความที่ชัดเจนไปยัง SMEs ทั่วโลกว่า “การรับรองระบบงาน คือกุญแจสำคัญใน

การเสริมพลังให้กับธุรกิจ SMEs “การรับรองระบบงาน: การเสริมพลังให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” (Accreditation: Empowering Small and Medium Enterprises) ซึ่งสะท้อนถึงความเข้าใจว่า SMEs ไม่ใช่แค่ตัวเลขทางสถิติแต่เป็นแรงขับเคลื่อนหลักของการสร้างสรรค์นวัตกรรม การสร้างงาน และการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

การประเมินความสอดคล้องคืออาวุธของ SMEs

เมื่อ SMEs ได้รับการประเมินความสอดคล้องที่ได้รับการรับรองระบบงานแล้ว ก็จะได้รับสิ่งที่เสมือน “หนังสือเดินทาง” หรือพาสปอร์ตซึ่งเป็นมากกว่าใบรับรองที่ทำให้สามารถเดินทางข้ามพรมแดนทางธุรกิจได้อย่างราบรื่น กล่าวคือทำให้ได้รับประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ การสร้างความเชื่อมั่น เมื่อลูกค้าเห็นการรับรองจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ พวกเขาจะมั่นใจในคุณภาพ ความปลอดภัย และความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์หรือบริการ การเปิดโอกาสทางธุรกิจ การปฏิบัติตามมาตรฐานและข้อบังคับจะเปิดประตูสู่ตลาดใหม่ที่เคยเข้าไม่ถึง และการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการประเมินช่วยระบุจุดที่ต้องปรับปรุงซึ่งนำไปสู่การเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน **ข้อตกลงระดับโลกคือสะพานเชื่อมสู่ตลาดโลก**

ข้อตกลงการรับรองพหุภาคี (MLA) ของ IAF และข้อตกลงการรับรองร่วมกัน (MRA) ของ ILAC ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมที่สำคัญ ทำให้ผลการประเมินที่ได้รับการรับรองในประเทศหนึ่งสามารถได้รับการยอมรับทั่วโลก

สิ่งนี้หมายความว่า SMEs ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการทำการทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรับรองซ้ำในแต่ละประเทศที่ต้องการขายสินค้า แต่สามารถใช้การรับรองเดียวเป็น “หนังสือเดินทาง” เพื่อเข้าสู่ตลาดหลายประเทศได้ **ความสัมพันธ์ระหว่าง ISO, IAF และ ILAC** ไอเอสโอมีบทบาทในการจัดทำมาตรฐาน ส่วน IAF และ ILAC ใช้มาตรฐานเหล่านั้นเป็นเกณฑ์ในการกำกับดูแลการรับรอง โดยที่ทั้ง 3 องค์กรมีข้อตกลงร่วม (MLA/MRA) และจัดตั้งกลุ่มความร่วมมือ เช่น CASCO เพื่อพัฒนามาตรฐานการประเมินความสอดคล้อง

IAF และ ILAC ช่วยให้การรับรองหรือการทดสอบที่เป็นไปตามมาตรฐานไอเอสโอได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ และการที่หน่วยรับรอง (CB) หรือห้องปฏิบัติการได้รับการรับรองภายใต้กรอบของ IAF/ILAC จะทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือสำหรับมาตรฐานไอเอสโอ

มุมมองในอนาคตและSMEs กับการปรับตัวสู่ยุคใหม่

การรับรองระบบงานไม่ได้เป็นเพียงการตอบสนองต่อข้อกำหนดในปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตในยุคที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความยั่งยืน ความปลอดภัย และความโปร่งใสด้วย SMEs ที่ได้รับการรับรองจะสามารถตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่มา:

- https://ilac.org/latest_ilac_news/world-accreditation-day-wad-2025-accreditation-empowering-small-and-medium-enterprises-smes/

วันสิ่งแวดล้อมโลก 2568 “ช่วยกันยุติมลพิษจากพลาสติก”

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) เป็นองค์กรระดับโลกด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งได้กำหนดให้วันที่ 5 มิถุนายนของทุกปีเป็นวันสิ่งแวดล้อมโลกโดยริเริ่มเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2517 (ค.ศ. 1973) ภายใต้การรณรงค์ในหัวข้อ “เพราะโลกมีเพียงใบเดียว” (Only One Earth) ซึ่งเน้นให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อปกป้องโลกของเราให้มีอนาคตที่ดี

นับเป็นเวลา 52 ปีแล้วที่ UNEP ได้รณรงค์และสร้างความตระหนักให้ผู้คนทั่วโลกตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบของการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยในปี 2568 นี้ UNEP ให้ความสำคัญกับการรณรงค์ในหัวข้อ “ยุติมลพิษจากพลาสติก” (Ending Plastic Pollution)

ผลกระทบร้ายแรงของมลภาวะพลาสติก หลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นจำนวนมากชี้ให้เห็นถึงผลกระทบร้ายแรงของมลภาวะจากพลาสติกซึ่งส่งผลต่อระบบนิเวศทั่วโลกตั้งแต่ห่วงโซ่อาหารแอนตาร์กติกาไปจนถึงแนวปะการังเขตร้อน หรือแม้แต่บนยอดเขาเอเวอเรสต์และส่วนที่ลึกที่สุดของร่องลึกมาเรียนา ผลกระทบเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับทั้งสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์ เช่น พลาสติกที่ยังคงอยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้นใช้เวลาในการย่อยสลายนานหลายร้อยปีหรืออาจถึงหลายพันปี ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม หมายความว่าพลาสติกที่สะสมอยู่ในปัจจุบันจะยังคงส่งผลกระทบต่อเนื่องในระบบนิเวศต่างๆ ไปอีกหลายชั่วอายุคน

ภัยจากไมโครพลาสติกและนาโนพลาสติก เมื่อเศษพลาสติกขนาดใหญ่สลายตัว ก็จะสร้างไมโครพลาสติก (อนุภาคที่มีขนาดเล็กกว่า 5 มิลลิเมตร) และนาโนพลาสติก (อนุภาคที่มีขนาดเล็กกว่า 1 ไมโครเมตร) ซึ่งสามารถแทรกซึมเข้าสู่เซลล์และเนื้อเยื่อได้ง่ายขึ้นหากมีการปนเปื้อนในห่วงโซ่อาหาร เช่น

• ไมโครพลาสติกที่สัมผัสชีวิตในทะเลขนาดเล็กกินเข้าไปสามารถเคลื่อนตัวขึ้นไปในห่วงโซ่อาหาร และสุดท้ายก็ไปถึงมนุษย์ที่

บริโภคอาหารทะเล

• ไมโครพลาสติกที่แทรกซึมเข้าไปในดินจากการจัดการขยะพลาสติกที่ไม่ถูกต้อง จะเกิดการปนเปื้อนซึ่งส่งผลต่อสิ่งต่างๆ ดังนี้ คุณสมบัติของดิน ดินจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น ความสามารถในการระบายน้ำ ลดลง การกักเก็บน้ำเปลี่ยนไป ส่งผลให้รากพืชดูดน้ำและธาตุอาหารได้ยากขึ้น วัฏจักรชีวิต กระบวนการหมุนเวียนของธาตุอาหารในดิน เช่น ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส ที่พืชต้องการ เมื่อมีไมโครพลาสติกปนเปื้อน วัฏจักรจะทำงานผิดปกติ รากพืชในดินจะถูกรบกวน ทำให้ไม่สามารถช่วยพืชดูดซับธาตุอาหารหรือป้องกันโรคได้ดีเท่าเดิม

• ไมโครพลาสติกอาจส่งผลกระทบต่อสัตว์ในดิน เช่น ไส้เดือนซึ่งทำหน้าที่ดูแลสุขภาพดิน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพ และส่งผลกระทบต่อการทำงานของดิน เช่น เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยเคลื่อนไหวช้าลง กินอาหารลดลง เกิดการเจ็บป่วยทำให้ย่อยอาหาร (วัสดุอินทรีย์ในดิน) ได้ไม่ดี เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพดิน เช่น ทำให้ดินแข็งและแน่น น้ำขังบนผิวดิน และขาดธาตุอาหาร

พลาสติกกำลังปนเปื้อนโลกของเราทำลายระบบนิเวศ และก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงทั้งต่อสิ่งมีชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ เราต่างตระหนักดีว่าต้องเร่งแก้ไขปัญหามลพิษจากพลาสติกทั่วโลก ตั้งแต่ยอดเขาสูงสุดไปจนถึงมหาสมุทรลึกสุด ร่วมใจปกป้องโลกด้วยมาตรฐานด้านความยั่งยืน

การแก้ไขปัญหามลพิษจากพลาสติกต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งผู้ประกอบการอุตสาหกรรมซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความยั่งยืนโดยสามารถนำมาตรฐานที่เกี่ยวข้องไปใช้ เช่น มตช.9-2565 ข้อกำหนดการตรวจสอบย้อนกลับการรีไซเคิลพลาสติกและการประเมินความสอดคล้องและส่วนผสมรีไซเคิลเพื่อให้มี

แนวทางการตรวจสอบย้อนกลับ และการควบคุมกระบวนการ คุณภาพ และปริมาณของพลาสติก รีไซเคิล ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งช่วยลดปัญหาขยะพลาสติก ลดต้นทุนเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติกอย่างถูกวิธี และมีส่วนร่วมในการลดปัญหาโลกร้อน นอกจากนี้ ไอเอสโอยังให้มาตรฐานแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการช่วยลดมลพิษจากพลาสติกซึ่งผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เช่น

- ISO 14009 Environmental management systems - Guidelines for incorporating material circulation in design and development ซึ่งให้แนวทางในการจัดทำเอกสาร ดำเนินการบำรุงรักษา และปรับปรุงการหมุนเวียนวัสดุอย่างต่อเนื่องในการออกแบบและพัฒนา ในลักษณะเป็นระบบโดยใช้กรอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

- ISO 15270 Plastics - Guidelines for the recovery and recycling of plastics waste ซึ่งให้แนวทางในการฟื้นฟูและรีไซเคิลขยะพลาสติกโดยกำหนดทางเลือกที่แตกต่างกันออกไปในการฟื้นฟูขยะพลาสติกที่เกิดจากแหล่งก่อนการบริโภคและหลังการบริโภค รวมทั้งมีข้อกำหนดคุณภาพที่ควรพิจารณาในทุกขั้นตอนของกระบวนการฟื้นฟู และให้คำแนะนำทั่วไปสำหรับการรวมอยู่ในมาตรฐานวัสดุ มาตรฐานการทดสอบ และข้อกำหนดผลิตภัณฑ์

- ISO 17088 Plastics - Organic recycling - Specifications for compostable plastics ซึ่งระบุขั้นตอนและข้อกำหนดสำหรับพลาสติกและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติกซึ่งเหมาะสำหรับการฟื้นฟูผ่านการรีไซเคิลอินทรีย์

เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลกปี 2568 ที่มีการรณรงค์ภายใต้หัวข้อ “ยุติมลพิษจากพลาสติก” จึงขอเชิญชวนทุกภาคส่วนมาร่วมกันดูแลโลกใบนี้ที่มีเพียงใบเดียวให้คงอยู่สำหรับคนรุ่นหลังต่อไป

Standard Warning

สำรวจ มอก.9999 จากศาสตร์ พระราชาสู่การ พัฒนาที่ยั่งยืน

เมื่อเร็วๆ นี้ ได้นำเสนอบทความเรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ก่อนก้าวสู่ มอก.9999” ซึ่งกล่าวถึงความเป็นมา หลักการสำคัญ และความเชื่อมโยงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับบทความในครั้งนี้ เพื่อทำความเข้าใจแนวคิดที่อยู่เบื้องหลังมาตรฐานแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรม มอก.9999 จะขอนำทุกท่านไปศึกษา “ศาสตร์พระราชา” ซึ่งอยู่ในองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรที่ได้ทรงนำไปพัฒนาประเทศซึ่งการบรรยายในโอกาสต่างๆ ของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ก็ได้เน้นย้ำถึงพระปฐมบรมราชโองการเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2493 (ค.ศ.1950) ที่ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” อันแสดงถึงหลักการธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่พระองค์ได้ทรงประกาศมาก่อนครึ่ง 50 ปีแล้วและแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาของพระองค์ในการเข้าใจหลักการของสังคม จะเห็นได้ว่าพระองค์ทรงใช้คำว่า “ครอง” แทนคำว่า “ปกครอง” เพื่อแสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงมีเป้าหมายในการดูแลประชาชนด้วยความรัก ความเมตตา และความรับผิดชอบ

ทั้งนี้ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ได้กล่าวว่าเป็นเวลากว่า 30 ปีที่ได้เรียนรู้หลักการทรงงานของพระองค์นั้น หากทุกคนน้อมนำไปปฏิบัติแล้วก็เชื่อว่าจะช่วยให้ทุกคนและประเทศชาติพัฒนาและเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคงสืบไปซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ขออนุญาตสำนักงาน กปร.น้อมนำหลักการทรงงานอันทรงคุณค่าที่ยิ่งที่สำนักงาน กปร. ได้จัดพิมพ์ขึ้นมาจัดทำเป็นสมุดบันทึก “เรียนรู้หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เผยแพร่แก่ปวงชนชาวไทยโดยมีหลักการทั้งหมด 23 หลักการ อาทิ ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ (การที่จจะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่งจะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบ ทั้งจากข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร แผนที่สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการและราษฎรในพื้นที่ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อที่จจะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วตรงตามความต้องการของประชาชน) ระเบิดจากข้างใน (สร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนามีสภาพพร้อมที่จะรับการ

พัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก) ภูมิสังคม ในการพัฒนาใดๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน องค์กรวม ทรงมีวิถีคิดอย่างองค์รวม (Holistic) หรือมองอย่างครบวงจร ในการที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง การมีส่วนร่วม ทรงเป็นนักประชาธิปไตย จึงทรงนำประชาธิปไตยมาใช้ในการบริหาร เพื่อเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องคำนึงถึงความคิดเห็น เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นซึ่งหลักการทรงมานี้ 23 ข้อได้รับการบรรจุอยู่ในภาคผนวก ก. ขอมมาตราฐาน มอก.9999 ด้วย

แล้วศาสตร์พระราชาคืออะไรกันแน่ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราช สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งว่าหัวใจของศาสตร์พระราช ประกอบด้วย 3 ศาสตร์ คือ 1. ศาสตร์แห่งการพัฒนา 2. ศาสตร์แห่งความประพฤติ การครองตน 3. ศาสตร์แห่งการอยู่ร่วมกัน โดยมีศาสตร์พระราชเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบด้วยการจัดการน้ำ สหกรณ์ การจัดการดิน การจัดการป่าและสิ่งแวดล้อม นวัตกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งต้องมีแนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชใน 5 มิติ คือ 1. มิติ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” 2. มิติ “ภูมิสังคม” 3. มิติ “หลักการทรงมาน 23 ข้อ” (ดังกล่าวข้างต้น) 4. มิติ “การสร้างคนด้วยการศึกษาและการเรียนรู้” 5. มิติ “หลัก 3 ป” (ปฏิบัติ – ลงมือทำตามหลักการและแนวทางที่กำหนดไว้ ปรัชญา – ศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจหลักการและแนวทางการทำงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปฏิเวธ – ประยุกต์ความรู้และประสบการณ์เพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น)

คณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2560 ระบุว่าจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั่วประเทศ ทรงมีหลักในการพัฒนา 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1. หลักคิด คือเป้าหมายในการทรงงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน 2. หลักทฤษฎี คือ แนวคิดและทฤษฎีที่ได้มีการทดสอบและพิสูจน์แล้วและได้พระราชทานสู่การปฏิบัติจริง 3. หลักปฏิบัติ คือ ขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลโดยในการดำเนินโครงการได้พระราชทานหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” คำว่า “เข้าใจ” คือ เข้าใจสภาพภูมิประเทศและมนุษย์ “เข้าถึง” คือ เข้าถึงภูมิสังคมและข้อมูลเพื่อให้การสร้างสรรค นั้นตอบสนองความต้องการของประชาชน และ “พัฒนา” คือ กำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาด้วยความรู้และภูมิปัญญาที่ไม่จำกัดอยู่เพียงมิติใดมิติหนึ่ง รวมถึงการทดลองและปรับปรุงจนได้ผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและประยุกต์ใช้ได้ไม่รู้จักจบสิ้นในขณะมีมาตรฐาน มอก.9999 ได้ร่วมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ (ทางสายกลางกับ 2 หัว 3 เมื่อนไข) และอยู่บนหลักการการมีส่วนร่วมของบุคลากร การเคารพต่อผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบริหารแบบองค์รวม และการบริหารเชิงระบบซึ่งใช้หลักการ PDCA ในการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั่วทั้งองค์กรโดยคำนึงถึงบริบทของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ในด้านสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมืองและกฎระเบียบ และทั้งหมดนี้สามารถทำให้องค์กรที่นำมอก.9999 ไปใช้มีการเติบโตอย่างสมดุล มั่นคง ยั่งยืน และมีความสุขซึ่งจะเห็นได้ว่ามาตรฐานนี้มีแนวทางที่สอดคล้องกับหลักการทรงมานและหลักการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

กล่าวได้ว่าศาสตร์พระราชเป็นสิ่งทรงคุณค่าและการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจริงในภาคอุตสาหกรรมก็เป็นเรื่องท่้องค์กรสามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม และยั่งยืน สำหรับท่านที่สนใจองค์ความรู้หรือขอรับการทวนสอบตามมาตรฐานแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรม มอก.9999 สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ฝ่ายบริการด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน โทรศัพท์ 026171723 – 36 หรือ Email: 2SD@masci.or.th

ที่มา:

1. https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=5765&filename=anti_corruption
2. <https://ssru.ac.th/content-rank/4.pdf>

ความปลอดภัย อาหาร “วิทยาศาสตร์ เป็นพื้นฐาน” มาตรฐานสากล เป็นเป้าหมาย

เนื่องในวันความปลอดภัยอาหารโลกเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2568 (ค.ศ. 2025) องค์การอนามัยโลก ได้รณรงค์ในหัวข้อ “ความปลอดภัยของอาหาร: วิทยาศาสตร์ในทางปฏิบัติ” (Food safety: science in action) โดยอธิบายถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับอาหารซึ่งทำให้ผู้คนทั่วโลกตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานสากลของอาหารดังต่อไปนี้

“วิทยาศาสตร์ถือเป็นหัวใจสำคัญของความปลอดภัยของอาหารซึ่งช่วยให้เราเข้าใจว่าจะอะไรที่ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย และช่วยแนะนำเราในการป้องกันโรคที่เกิดจากอาหาร สำหรับหัวข้อการรณรงค์วันความปลอดภัยอาหารโลกในปี 2568 นี้ ได้ให้ความสำคัญกับการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์อันเป็นกุญแจสำคัญในการลดอาการเจ็บป่วย ลดต้นทุน ป้องกัน ตรวจติดตามและจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากอาหารไม่ปลอดภัยเพื่อช่วยชีวิตมนุษย์” ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความปลอดภัยอาหารทั่วโลก สติจากองค์การอนามัยโลกเผยให้เห็นถึงความร้ายแรงของปัญหาความปลอดภัยของอาหาร

ในปัจจุบัน โดยเฉลี่ยแล้วมีคนถึง 600 ล้านคนทั่วโลกล้มป่วยจากอาหารที่ไม่ปลอดภัยอยู่ทุกวันซึ่งโรคที่เกิดจากอาหารไม่ปลอดภัยนั้นมีอยู่ประมาณ 200 โรค ตั้งแต่โรคท้องร่วงไปจนถึงมะเร็ง ยิ่งไปกว่านั้น โรคต่างๆ ทำให้มีผู้เสียชีวิตถึง 420,000 ราย ต่อปีแม้ว่าจะเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ก็ตาม โดยการระบาดของโรคเหล่านี้ส่วนใหญ่ตกอยู่กับกลุ่มคนยากจนและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางมากที่สุด

วันความปลอดภัยอาหารโลกกับจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง

องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันที่ 7 มิถุนายนของทุกปีเป็น “วันความปลอดภัยอาหารโลก” ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้ การแบ่งปันความรู้ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล ภาคเอกชนหรือประชาชนทั่วไปเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยของอาหารให้ดีขึ้น

สำหรับรัฐบาล องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ลงทุนในการวิจัยและสนับสนุนนักวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างพื้นฐานที่ดีกับการทำงานที่สนับสนุนโครงการต่างๆ ส่งเสริมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ลงทุนในการจัดเก็บข้อมูลรวมทั้งพัฒนานโยบายที่อยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ในขณะที่ประชาชนทั่วไป องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ป้องกันอาหารไม่ปลอดภัย โดยใช้หลัก 5 ประการเพื่ออาหารปลอดภัย ได้แก่ 1) ดูแลความสะอาด 2) แยกอาหารดิบและอาหารปรุงสุกออกจากกัน 3) ปรุงอาหารให้สุกอย่างทั่วถึง 4) จัดเก็บอาหารภายใต้อุณหภูมิที่ปลอดภัย และ 5) ใช้แหล่งน้ำและวัตถุดิบที่ปลอดภัย ส่วนผู้ประกอบการรวมทั้งธุรกิจอาหาร องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ประยุกต์ใช้โครงการที่มีหลักฐานเอกสารในการระบุความเสี่ยงของการปนเปื้อนที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้มั่นใจในความปลอดภัยของการขนส่ง กระบวนการผลิต การกระจายและการจัดเก็บอาหาร รวมทั้งมีวิธีปฏิบัติที่ปลอดภัยด้านอาหาร ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอาหารสามารถใช้โอกาสนี้

ทำการทบทวนระบบการจัดการความปลอดภัยอาหารในองค์กร การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ประกอบการรายอื่น และการหาแนวทางในการยกระดับมาตรฐานให้สอดคล้องในระดับสากลเพื่อขับเคลื่อนความปลอดภัยด้านอาหารให้ผู้คนทั่วโลกต่อไป

ISO 22000 มาตรฐานสากลที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรมอาหาร

มาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร ISO 22000 เป็นมาตรฐานสากลที่ทั่วโลกยอมรับซึ่งเหมาะสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารทุกขนาด ไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ รวมถึงซัพพลายเชนที่เกี่ยวข้อง โดยมาตรฐาน ISO 22000 สามารถนำไปใช้ร่วมกับมาตรฐานระบบการจัดการของไอเอสโอฉบับอื่นๆ ได้ด้วย เช่น ISO 9001 ระบบการจัดการคุณภาพ ISO 14001 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และ ISO 45001 ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การผสมผสานมาตรฐานเหล่านี้เข้าด้วยกันช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมมิติอื่นๆ ของการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังทำให้มีกรอบการทำงานที่เชื่อถือได้สำหรับการระบุและจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของอาหาร ทำให้สามารถผลิตอาหารที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยอำนวยความสะดวกการค้าระหว่างประเทศด้วยการได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 22000 ไม่เพียงแต่ช่วยลดความเสี่ยงจากปัญหาความปลอดภัยอาหารเท่านั้น แต่ยังเป็นกุญแจสำคัญในการเปิดประตูสู่ตลาดโลกในยุคที่การค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญมากขึ้นด้วยซึ่งการได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากลเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคเป็นอย่างดี

องค์การอนามัยโลกได้เน้นย้ำว่า “วิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานสำหรับคำแนะนำด้านความปลอดภัยของอาหาร” แต่การป้องกันโรคที่เกิดจากอาหารนั้นขึ้นอยู่กับเราทุกคนที่จะดำเนินการให้ถูกต้องตามที่องค์การอนามัยโลกได้ให้คำแนะนำไว้